

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, September 14dikén, 1824.

Spanyol Ország.

A' Journal de Paris Madridból Aug. 19dikéről következő magános levelet közöl: „A' fő Policzaj-Ügyelő, a' tartományokbeli Ügyelőkhez egy futó-levelet bocsátott, mellyben nekik megtiltja hogy a' Madridba való menetelre ne adjanak utazóleveleket az olyan személyeknek, kiknek az ezen fő-városhoz 15 mértföldnyire való közelítés a' f. eszt. Május elsőjén költ Decrétumnál fogva megtiltatott. Meghagyatik továbbá a' tartományokbeli Ügyelőknek, hogy olyan személyeknek is, kikre, a' feljebb említett tilalom nem alkalmaztathatik, a' fő-városba való utazásra passust előbb ne adjanak, míg csak azok oda menetelek' czélját, 's eddig volt magokviselőtet bé nem bizonyítják. — A' Király Aug. 18d reggel szokatlan órában dolgozott együtt az Igazság-Miniszterével Calomardéval, ki a' Miniszterek közül egyedül követte Ő Felségét Szan Ildefonsoba, valamint azelőtt Sacedonban is csak maga volt vele. A' mint hallik, két Decretumot írt-alá a' Király, mellyek közül az elsőben mindeneknek minden személy-válogatás nélkül megtiltatik a' Szan Ildefonsoba menetel, kik arra nézve előbb királyi engedelmet nem nyertek, a' mint ez történt akkor is, midőn az Udvar Aranjuezben mulatott; a' másodikban arra nézve való rendszabások foglaltatnak, miként bánjanak a' tartományokbeli Fő-Kapitanok azon lázassztókkal, kik fegyveresen foglaltatnak-el. — A' Gazete de Granada egy Policzaj-rendelést közöl, mellyben pa-

rancsoltatik, hogy a' bizonytalan időre elbocsátott minden Katona-tisztek, kiknek száma ottan valami 600-ra telik, valamint a' világi Barátok is, és mind azon személyek, kik bé nem tudják bizonyítani miből élnek, Granadából három napok alatt kitarodjanak. A' volt Financz-Miniszter Erro, ki Granadában tartózkodott, kérésére királyi engedelmet nyert, hogy Valladolidba mehessen lakni, de azzal a' nyilvanságos feltétellel, hogy Madridba ne merjen menni.“

Gen. Odonnell József ezen jelentéseket küldötte a' Hadi-Miniszterhez: I. „Algesiras, Aug. 11d, Tarafi még f. h. 8d éjjel kezünkre került volna, ha annak egyik kapuját, mellyet Szövetségeseink, a' Francziák ostromlának, a' levegőbe tudtuk volna vettetni; hanem az e' végre rendelt egy hordó puskaporunk olly rossz volt, hogy teljességgel nem akart tüzet kapni. F. h. 10d ismét négy ágyúk érkezének Cadixből, mellyeket azonnal kivonatánk. Ezen napon a' nagy zivatar miatt semmit sem mivelheténk; a' pártosok ez alatt megakarának menekedni a' tengeren, hanem csupán egy ladikjok volt, 's abba is alig fért 12 ember. Ellenben a' mi tengeri erőnk egyre neveddik. Egy csapat pártosok, kiket Lopez nevezetű Seborvos vezérlett, a' hegyek között portyásának, hanem őket a' Tarajani Royalisták szélytverték, ötöt közülök elfogtak, 's azokat hozzám küldötték. Merconchini, ki Gibraltarból 150 lopva-kereskedőkkel jött, azt hitte hogy Esteponában, kiszállhat a' szárazra, de ebbon czélt nem érven, Marbek

lánál szállott a' partra. Ottan 50,000 Reál Contributiót kívánt; hanem még hetet sem kapott belőle, midőn az a' hír, hogy a' hegyi lakosok feléje közelgetniék, annyira reáijesztett, hogy tüstént visszatért hajójára. Ekkor újra Gibraltárba szándékozott menni, hanem az Anglusok oda bé nem bocsátották. A' Rondai hegyeknek lakosai mind fegyverre kaptak. A' Tarifai pártosoknak elfogyott az ellenségek; hanem bokrok és pénzek van; katonáiknak minden napra 10 Reált (egy ezüst forintot) adnak.“ — II. „Algesiras, Aug. 19d. Eljen a' Király! Ejjél vagyon, 's éppen most veszek egy czédulát Gróf d' Astorgtól, a' Tarifai ostromló-sereg vezérétől. „A' város, így ír a' Gróf, ma (Aug. 19d) este li öt órákor megvétetett. Az ellenség azonban szerencsétlenségünkre Tarifa szigetére vette magát.“ Ezt a' czédulát egy Tiszt hozta, kit e' végre adtam Gróf d' Astorg mellé; 's azt is beszéli a' Tiszt, hogy a' törésen, két órai lövöldözés után már járni lehetett. Mellyet látván a' pártosok, capitulálni kívántak, hogy így a' visszavonulásra időt nyerhessenek. Az aszszonyok tüstént megjelenének a' kőfalakon, 's kendőiket lebegtetve kiáltozák: Eljen a' Király! A' mi seregeink ezzel minden ellentállás nélkül bemenének a' törésen. A' St. Catharina erősség, melly a' város és a' sziget között lévő gátat védelmezi, ostrommal, 's csaknem minden veszteség nélkül vétetett-meg. A' szigetet a' jövő éjjel akarják megtámadni seregeink, 's a' kiszállásra már meg vannak tétetre a' rendelések. A' pártosok magokra hagyattak; a' kik melléjük állottak, most tőlök elszakadának.“ — III. Algesiras, Aug. 20d. Ezen pillantásban délelőtt 11 1/2 órákor érkezett Oberster Don Barradastól egy Tiszt azon jelentéssel, hogy a' Francziák, minden ellentállás nélkül elfoglaltak a' szigetet, 's a' pártosok közül negyvennél többet elfogtak. A' bővebb környüállásokból meg

fog tetszeni azon fontos szolgálat, mellyet a' Francziák' vezére Gróf d' Astorg, ki nek vitézségének köszönhetni ezen dolognak szerencsés kimnetelét, a' Királynak, a' mi Urunknak ez által tett.“

Egy levél, melly Barcelonából Aug. 21d. indult, 's a' Párizsi Ujságokban közlötetik, ezeket jelenti: Oberster Roquemaurin, és Oberstlieutenant Romilly, Generalstábbeli Tisztek, előbbi Tortosai, utóbbi Cardonai Kormányzókká nevezetének. Leridában ottan lehet eddig a' 3d Línea-regement. 'S e' szerint lehet reményleni hogy ezen rendszabások által vége szakad azon kicsapongásoknak, mellyekre vetemedének polgár-társaik eltea, némelly úgynevezett Royalisták, kik fegyverre és töltésre szert tudának tenni; megátoltatnak nemkülönben azon veszedelmes egybegyülekezések, mellyek darabidó olta Cataloniában tapasztaltatnak. — Palmában a' Policzaj Ügycső ellen, ki testvére volt Miniszter Ofáliának, lázzadás ütötki. — Az Andalusiai Insurgensek nagyon munkások benne, hogy valaméő próbatételeiknek fontosságot adjanak, 's nyugtalanító híreket terjeszthessenek. Mellyért is a' tartománybeli Policzaj Fő-tiszt, felügyező Biztosságot rendelt, melly az efféle híreknék terjesztőjit elfogatja és számádsára vonja. Eljutottak ide is, smint Spanyol Országnak több helyeire az Insurgenseknék három rendbeli Proclamatiójik; mellyek alatt az Alava aláírása találtatik; de nem lehet hiáni hogy a' nevezett Generális efféle ostobaságban részt vett volna.

Az Andalusiai újabb történetek, a' Királynak a' következendő Decretum kibocsátására szolgáltatának alkalmatosságot: A' Tarifai, és Ximenai történetek mellyeket a' Királynak a' mi Urunknak parancsolatjából Exceciáddal f. h. 10d közlöttem volt, meggyőzték Ő Felségét arra nézve, hogy eljött az az idő, mellyben hathatósabb rendszabásokat kell elővenni a' vé-

gett, hogy azon nyomorúságok, mellyeket a' pártosok Spanyol Országra ki akarnak arasztani, még kezdetekben elnyomattassanak. Mellyért is Ő Felsege a' következő határozásokat tevő: 1) Mind azon Spanyolok, kik Gibráltárból avagy más helyről jöven, a' spanyol tengerpartokon vagy a' szomszéd szigeteken kikötének, vagy ezentúl kikötének 's fegyveres erővel, lazzasztó-írással, vagy más akár-miféle úton módon, az anarchiai, úgynevezett constitutiós Systemát ismét helyre akarnak állítani, avagy a' köz csendességet háborgatnak; mihelyt elfogattatnak, azonnal ki is végeztessenek; nem engedtetvén nekik több idő, mint a' mennyi alatt Pap'segedelmevel a' halálra elkészülhetnek. 2) Hasonló sorsok leszen minden külföldieknek, kik ugyan ilyen vételben részesek és spanyol pártosokkal együtt fogattatnak-el. 4) E' szerint büntettetnek azok is, valakik, mincutana a' pártosok a' parira kiszállanak, faluikat avagy mezei lakosaiakat odahagyják, 's a' pártosok által megszállott helyekre menvén, azokkal együtt fegyveresen avagy fegyver nélkül elfogattatnak. 4) Mind azok, kik a' falukban; vagy más egyéb helyeken a' pártosokkal leveleznének, avagy őket fegyverrel, hadiszerekkel, lóval, élelemmel 's a' t. segítenek hadi törvényszék elébe idéztessenek, 's kurta perrel ítéltesse, és érdemlett büntetéseik, a' Fő Kaptányának megegyezésével, kevés idő multával rajtok végrehajtassanak. 5) A' hadi törvényszékek kerüljenek-el minden perlekedésbeli húzás-halasztásokat, kivévén az ollyakat, mellyek a' vétségnek bébizonyítására általjában megkívántatnak. 6) A' melly pártos cimborasághoz tartozó személyek, Vezérjeiket avagy Tisztjeiket kiadják, avagy azoknak elfogatásokban eszközök leszen, minden büntetés alól feloldoztatnak, 's ezen kívül jutalmat is kapnak, hogy ha arra a' környülállások szerint méltóknak

fognak találtatni. Hasonló kegyelemben részesülnek, valakik az egybeesküdöttelnek tiltat tudván, azt a' tiszt-hivatalnak felfedezik, 's ennél fogva a' 4d cikkelyben említett személyek' és dolgok' elfoglatására, alkalmatosságot szolgáltatnak.

Spanyol Amerika.

Végezete a' Paraguay állapotjáról közlelbbi levelünkben félbeszakasztott cikkelynek: „Dr. Franciának, ezen rendkívülváló férjfiúnak nyilvános Politicája volt az, hogy hazáját az Anarchiától és polgari hadtól megőrizhesse, 's erre néve az előkelőbb birtokosokat arra vette, hogy tennének időközbeli áldozatokat, 's ez idő szerint hagyjanak-fel a' Külfölddel és szomszéd Státusokkal való kereskedéssel, kivévén az ollyan dolgoknak megszerzéseket, mellyekre az Igazgatásnak mulhatatlanul szüksége vagon; ezen rendszerre Dr. Franciát az bírta, hogy a' Külfölddel való kereskedés könnyen zürzavart okozhatna, 's az ő atyai plánumait semmivé tehetné. A' Paraguayak lemondottak e' szerint a' külső kereskedésről, 's az abból háromló hasznokról, és a' helyett inkább virágzásba indult Státusok' belső jó elrendelésére fordították minden gondjaikat. A' feleslegváló jövedelmet használnal adták-ki. A' heverők az utaknak, hidaknak és közönséges épületeknek építésekre fordították, 's az Országban talatató kevés számú rabszolgák, Uraiknak minden károk nélkül szabadságba helyeztettek. Az Országban okos szabadság uralkodik; hanem a' nyomtatás' szabadsága, mind addig korlátok közé szorittatik, míg a' Nemzet elébb nem fog haladni, a' tudományos ismeretekben, 's távolabb nem leszen azon állapottól, mellyben volt, midőn politikai pályájára kilépett. Olly készséggel engedelmeskednek a' lakosok ezen rendszabásoknak, vagy is inkább az ön-

ként való Policzáj, melly szerint a' közjót kiki előmozdítani igyekezik, olly fogantatos vala, hogy az első kilencz esztendő' lefolyta alatt a' Státusból nem ment-ki egyetlen egy levél is, mellyet elébb Dr. Francia meg nem olvasott volna; 's ez ollyan állítás, mellynek teljes hitele nagyon."

„Az újabb időkben számos Éjszak-amerikai hajók jövének hadi-szerekkel Paraguayba, a' nélkül hogy Buenos-Ayresben megállapotak volna, mivel a' Parana vize felfelé 500 tonnás terhű hajókat megbírnak. Partjain végig fűz-fák vagynak ültetve, mellyekre a' ladikokból kender-kötelek vetetnek-ki, hogy ezeknél fogva a' hajók víz ellenébe hajthatassanak; 's ebben a' munkában különös nagy ügyességgel bírnak a' Paraguayiak, kik különben is olly hatalmas úszók, hogy köteleiket, szájköbe vévén az egyik végét, 's víz ellenébe úszva, minden csónak' segedelme nélkül, ki tudják vetni. Az efféle hajózásheli késedelmet, ők egyedül a' gőz-hajók által háríthatják-el, 's ezekkel tethetik virágzóvá is kereskedéseket.

„Elértén most már a' Paraguayiak minden ő áldozataiknak, 's szűkölködésnek nagy czélját, a' kereskedésből is kívánnak hasznot látni, 's Európával mind political mind kereskedési egybeköttetésre lépni. Mellyrenézve egy Biztost elküldöttek Európába két Brigget, mellyek Cacaót, nád-mézet, indigót, gyapjút, China-héjat, szárított bőrt, és fagyút viyének. — Ez az első próbatétel a' Peruiak részéről az Európával való kereskedésre nézve; de minthogy ők meg vagynak győződve az iránt, hogy a' kereskedés az ő virágzásokra 's függetlenségüknek megfundálására szükségeseképen meglávantatik, mind a' hat tartományokban egybefüggőleg az illető városi tanácsokkal, egy egy kereskedő-társaságot állítottak termékeiknek kivitelekre nézve. Ezen társaságok az Igazgatásnak közvetlen védelme alatt fundál-

tattak, 's most már nagy summa pénzek fordítatnak az eddig nem természettermékelmék megvásárlására, mellynélfogva az Arendások haszonnal adhatják-el termékeiket, 's az így kapott nyereséget a' köz jó' hasznára szaporíttatják."

„Az Igazgatás' jövedelme leginkább az igen mérséklett földre vetett adóból áll, s ezenkívül minden tartománynak megvagy az ő különös adója. Az Igazgatás bírja még a' Jésuitáknak elconfiscált javikat, mellyek szép birtokokból, és pompás házakból állanak; ezeket az Igazgatás kiadja arendába; 's azonban midőn az Insurrectio kiütésének alkalmatosságával sürgető esetek adak-elő magokat, a' lakosok önként való adakozásokkal segítették az Igazgatást. A' melly tizedet ezelőtt az Ekklesiánakadtak, most az is az Igazgatásé; ezen kívül vagynak még más aprólékos jövedelmei is, mellyek a' spanyol koronához tartoztanak. Ámbár nádmézzel, rummal, gyapjattal 's a' t. nevezetes kereskedést üznek, 's Külföldről is vitetett-be valami kevés portéka, de vámházak, vagy Accisa-tisztségek még eddig nincsenek, azt akarván az Igazgatás, hogy a' melly nép önként annyit megvon magától szabadsága' és függetlensége' kedvéért, eljen egyszersmind azon jussal is, hogy a' mi a' maga számára szükséges, áttól a' Státusnak mentül kevesebbet adózzon. Az Igazgatásnak öszve-séges jövedelme rendszerint a' Státus' védelmére, és belső javításokra fordítatik, 's ezen tekintetben a' végrehajtó-hatalom olly gazdaságosan vitte a' dolgot, hogy az utóbbi tiz esztendő't-ált' minden esztendőben fél millio Piaszter volt a' kincstárban készen. Ez idő szerint nagyon a' Paraguai Státusnak egy millio Dollar kész pénze, 's ezen kívül még két milliója, mellyet esztendőnként való interesre 's zalog mellett adott-ki a' lakosoknak; az ezen két millio Dollar' fejében kiadatott adósság-levelek az Igazgatás' sajátjai gyanánt fo-

rognak köz kézen, 's azokat minden szempillantásban vissza lehet váltani. Lehet reményleni, hogy ha a' kereskedés teljes folyamatba hozzátatik, azzal a' Státus-jövedelme két annyira fog szaporodni."

„Paraguaynak függetlenségét a' Portugalliai Király, minnelelőtte Brasiliából Portugalliába ment volna, megismerte; 's ez azon egyetlenség eset, hogy valamely Fejedelmi Hatalmasság a' dél-amerikai száraz földnek ezen nevezetes részéhez való bizonalmát megbizonyította. Brasiliát, 's az Európába való újabb küldést kivévén, még soha sem próbáltak a' Paraguayiak valamely külföldi független Státussal, barátságos avagy kereskedésbeli egybeköttetésre lépni; sőt még azokkal sem, mellyek a' szomszédságokban fekszenek, minthogy minden figyelmeket egyedül azon eszközökre fordították, mellyekkel tulajdon szabadságokat és nyugodalmokat megtarthassák. Buenos-Ayresnek gyakor ízben hozzájok intézett meghívását arra nézve, hogy állannak szövetségbe azon tartományokkal, mellyek ezelőtt a' la Platai Vice-Királysághoz tartoztanak a' Paraguayiak mindenkor visszazavették, még pedig azon okból, hogy az efféle lekötelezések, ugyan azon szerencsétlen meghasonlásokba keverhetnék Paraguayt, mellyekkel a' sors ezen tartományokat annyi idő olta ostorozza. A' Brasiliái Császár kevéssel ez előtt meghívta Paraguayt, hogy lenne egy részévé az ő Birodalmának; de ebbeli ajánlása, állhatatos, de egyszersmind tiszteletet mutató módon megvettetett. Egy szóval, a' Paraguayiak egészen saját politicalai pályát mérték ki magok elébe, 's úgy látszik el vagynak határozva hogy azt egyesült akarattal kövessék, 's készek minden áldozatokra, mellyekkel nyugalmokat 's függetlenségeket erős lábra állíthassák."

A' Hamshire-Telegraph nevezetű Újság, egy Hájós-tisztnek a' Perui tenger-

partról Ápr. 9d indított levelét közli, mellyben a' többek között ezek említetnek: „A' mint a' Perui népet megismertem, azonnal láttam, hogy a' „Vivá la Patria! Viva la Republica.“ számtalan kiáltásoknak itten egyéb erejek a' pusztá hangnál nincsen, és ha valaha Peru' függetlensége megfundáltathatnék, ezt csupán Bolívar és az ő Columbiái népe hajthatná végre. A' Liberator olly hamar általlatta ezt, hogy kereken megmondotta a' Peruiaknak, hogy se bátorságokban, se a' hozzá való ragaszkodásra és regítségre nézve tett igéreteikben nem bízik; hanem mindazáltal reménylette, hogy iparkodásai által őket jobb útra térítheti, de e' helyett még árulóji levének neki, mint szinte a' magok ügyének is. Jele ennek a' Torre-Tagle Proclamatiója, melly az alacsony árulásnak példa nélkül való mustrája. — Újabb tudósítások szerint Bolívar Truxillóban, avagy ezen városnak szomszédságában feküdt. Jelenvaló környüállások között nehéz még csak hozzávetni is, minémű utat fogna választani; magokra hagyja e a' félénk Peruiakat, vagy ezentúl is harczol még az ő függetlenségéért, annak rövid időn el kell válni. A' Vice-Király Laserna Cuzcoban fekszik. Egy serkentő-írásában, mellyet Mártz. 5d bocsátott-ki azt mondja, hogy ezen tartományt, mint a' spanyol Monarchiához tartozó részt meg kell neki tartania. A' Spanyol Országi újabb történeteknek nagy foganatjok leve az új világnak ezen részében. A' Constitútiósok és Republicanusok nyilvánosság Royalistákká levének. Úgy hiszem hogy ez előtt csak néhány hetekkel még maga Laserna sem ismerte volna itten legfelső hatalomnak a' monarchiai hatalmat; a' midőn most szüntelen „a' Király, az én Uram“ forog a' száján, 's nagyon sajnálja hogy Fejedelmének parancsolatait olly későre véheti. — Ha a' kereskedésre nézve újra a' hajdani rendszabások vitetnek bé-

Peruba, azzal Anglia sokat fog veszteni. A' Manchesteri karton-fabrikák különösen egy olly helyet vesztenek-el, a' hollegtöbb portékájok kelt-el. 'S ha természet szerint való ellenségeink, a' Francziák, a' világnak ezen részében erőre kaphatnak, mindent el fognak követni, hogy ottan az anglus kereskedést gátolhassák."

Francia Ország.

A' Király Aug. 31d elébb Herceg Doudeauvillével, azután Ville Urral dolgozott; hanem a' nagy hőség miatt ki nem szekerezhették. Más nap szobájiban halgattott Misét, 's miniszteri tanácsban viselt előlulóséget.

F. h. 3d így ír az Etoile: „Minden Journálok azt írták Hurtado Úr felől, hogy ő Columbiái Követ képen jött Párizsba, 's az anglus Ujságok még azt is állították, hogy a' francia Igazgatók hívta-meg. Mi bizonyosokká tesszük mind az anglus mind a' francia Ujságírókat, hogy Hurtado nem követségbe jött Párizsba, hanem mint többnyire minden idegenek, ujság-kívánásból, vagy pedig személyes dolgainak eligazítása végett.

Bagnoban, azon gonosztévők között, kik egész életükbeli galya-rabságra ítéltettek, Aug. 25d lázzadás ütött-ki.

B é c s.

Ó Cs. K. Fő Hercegsége József Magyar Ország' Nádor Ispánja, a' Fő Hercegnével együtt Budáról f. h. 10d ide a' cs. k. Udvarba szerencsésen megérkezett.

Sept. 15d a' Státus-papírosainak közép-árrok:

Státus Kötelező levele 5 p Cimal Conv. P. 93 3/4
Ugyan az 2 1/2 p Cimal Sorsvonásos Kéltson 1820-ról C. P. Ugyan az 1821-ről 100f. C. P. 124
Bizonyítás 1821d. Kéltsonról stert Conv. P.

Bécs Városi Banko Obligatiók 2 1/2 p Cimal 50
100 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank Actia
1108 2/5 for. C. P. —

A' Gabona négy fő nemeinek árrok általjában Aug. 30d Sept. 4d.

(Mérőjét garasra számlálva V. Czban.)

	Búza.	Rozs.	Arpa.	Zab.
Bécsben Aug. 31d	97	43	50	44
— Sept. 4d	120	47	44	43
Stöckerauban Aug. 30d	102	51	38	33
Fischamenden Aug. 31 Sept. 2d 90	38	31	29	
NagyEnze-sdorfon Sept. 1d	101	47	25	30

Magyar Ország.

Ó Cs. K. Felsője Mélt. Báró Vicsapi Malonyay János Aloyz Urat, cs. k. Kamarást, és a' Felsőjes Magyar Királyi Udvari Cancelláriánál lévő Udvari Tanácsost és Referendáriust, nemkülönben T. N. Zemplén Vármegyének Administrátorát, mostan T. N. Nyitra Vármegyében is Fő-Ispáni Hivatal' Helytartójavá nevezni méltóztatott.

Ó Cs. K. Felsője Mélt. Báró Csik-Pálfalvi Bíró János Urat, minelutána a' Ns. Frimont Huszár Regcmentben vitézetteiért Mária Therezia Rendének Vitézévé lett volna, Magyar és Erdély Országi Bárói rangra emelni méltóztatott. Melly iránt kiadatott felsőjes Diploma T. N. Borsod Vármegyének köz-gyűlésében illendően kihirdettetett.

A' Pesti Királyi Universitás a' jövő iskolai esztendőre Aug. 25d Dékanoliki választotta, a' Theologiai Karban Nagy Tiszt. Tudós Osvald Ferencz Urat, a' Theologianak Doctorát, és a' Hit-tudományak Tanítóját; a' Törvényes Karban Tek. Tudós Vízkeleti Ferencz Urat, Törvények Doctorát, felesküdt országos Prohátorát, és a' Törvényes Karnak tagját; az Orvosi Karban. Tek. Tudós Beer Nep-

János Urat, Buda fő sz. k. Városnak rendszerintvaló Orvosát; a' Philosophiai Karban Telk. Tudós Wolfstein József Urat, Philosophia Doctorát, és a' Pesti Királyi Universitásnál a' fentebb Mathesisnek nyilvánvaló Tanítóját. — Aug. 3od ugyan a' Pesti Királyi Universitásnak Tanácsa a' jövő iskolai esziendőre Rector Magnificusnak választotta T. T. Markovics Pál Urat, 'Törvények' Doctorát, 's a' Természeti, a' Státusok és a' Nemzetek Törvényének Tanítóját, a' Törvényes Karnak Pro-Seniorát, és több T. N. Vármegyéknek Tabla-Bíróját.

Vas Vármegyei Alsó-Kemenesalljai Járásból, Káldról Aug. 17d: A' három Királyi Fő Hercegek, u. m: Ferencz, Modenai Fejedelem; Ferdinand, Magyar Ország' Hadi Fő Kormányzója; és Maximilian, Sárvári Uradalmokból szerencsésen ide érkezének, hogy nem régiben Káldon szerzett rész-jóságokat megtekintsek. Ide lett jöretelekkel, a' Tisztó Plebánus Úrnak, úgy a' helybeli Köz-birtokos és Földes-uraknak személyesen tett udvarlásokat leereszkedéssel elfogadták, és a' hódolásokat jelentő jobbágyaikkal 's számosabban öszvesereglett ügyefogyottakkal megismertették felséges személyekkel született hőkezűségeket. Ezután mind a' három Felsőes Testvérek a' templomba bemenének, és szívreható, ritka buzgósággal az Egeli Urat öszvekulcsolt kezeldkel, földre szegzett szemekkel imadván, istenes buzgóságoknak szép példáját adták. Innen a' helybeli Tisztó Plebánus Úrhoz, magokat megalázni méltóztattak, és így mindnyájunk szívében határozatlan kegyességeknek mély emlékezetét hagyták. Estve felé ezer óhajtasok között Sárvarra visszatérének; onnan pedig Ferencz és Maximilian Fő Hercegek következő nap Bécsbe el is indulának. — Illy szerencsénkben valamint mi elragadó örömet, és gyönyörűséget érzettünk, úgy re-

ménylünk, hogy a' Hazá is nagy kedvel fogja hallani, mivel az ilyen Köz-birtokos Felsőes személyek a' jóságos jussolnak megerősítésére hathatósan munkálódhatnak.

Körmöcz-Bányáról, Aug. 26d: E' folyó hónapnak 15d napját kettős olly nagy örömmel töltötte-el Nemes Városunk, mellynek még eddig lakosaink közül senki mását nem érte. Mert Tisztó Pater Simai Kristóf Úr a' Kegyes Iskolák Rendének nagy érdemű Tagja, és Városunkban a' Rajzoló-Iskolának Tanítója e' hónapnak 14d napján három órákor délután a' Parochialis Templomban épületesen a' Veetsernyét fényes egyházi szertartással elvégezte. Ennekutána mintegy délesti öt órákor Mélt. 's Fő Tiszt. Belanszki József Úr Besztercei Megyész Püspök, 's jeles erkölceire nézve minden kitől nagyon szeretett Lelki Fő Pasztorunk, Városunkba illendő fényes pompa közt megérkezett, és a' Plebánia épületében megszállott. Kinek tiszteletére az egész belső Város estve felé ki-világosított. A' Nemes Kamara részéről pedig mintegy száz banya-művesek égő mécsekkal négy szegben tisztelkedtek, közbül a' török-muzsikák ékiesen zengedezvén. — Más napra kelvén az idő, az említett Tisztó P. Simai Kristóf Úr reggeli hét óra után a' Plebániáról Püspök Ó Nagysága által kísértetvén, harang-szózatok közt az egyházi szolgálat tévők hosszú Rendével a' Plebánia Templomba trombita, 's öröm dobzó között beérkezett, holott-is, Papi felszentelésének ötvenedik esztendejét eltöltvén, Papságának Jubileumát Te Deummal kezdvén, énekes nagy Misével tartotta. Melly alatt olly különös kegyességet érdemelt, hogy Püspök Ó Nagysága maga méltóztatott Infula alatt manufactora, és vezetője lenni a' Secundantiának. Az Evangéliom után velős egy-házi ékesszóllással prédikált Nagy Tisztó Prunik János Úr Városunk' Plebánusa, és Esperest.

A' chorus új Compositióval gyönyörköd-
tette, és nevelte az ajtatosságot. Ezen köz
örömnök és tiszteletnek hódolását nem
csak a' Cs. Királyi Bányász-Tiztség, és a'
Nemes Városnak Előljárói, hanem a' töb-
bi lakosok is azzal jelentették, hogy ezen
napi szent Misére igen számosan jelentek-
meg. Vége lévén a' Secunditiának, Püspök
Ó Nagysága a' második nagy Miséhez fo-
gott, s annak végével, a' Szentséges Ró-
mai Papának szent áldását adván, a' Bér-
máláshoz kezdett, és részszerint a' helybe-
li, részszerint a' szomszéd helységekből
ide gyülekezett hívekre feladta a' Bér-
málás' szentségét, számszerint 966-ra. En-
nek vége szakadván, a' Püspök Ó Nagy-
sága az előbbeni pompával a' Plébániára
viszszatért, a' hol a' nevezetes innepet fé-
nyes ebéd követte, mellynél Ó Méltósága,
a' Secunditiának, a' Cs. Kir. Kamarának, s
a' Nemes Városnak Előljárói gazdagon meg-
vendégeltettek. A' köz örömnök, és tiszte-
letnek tárgyaúl Püspök Ó Méltóságának,
a' Secunditiának, szóval minden jelen-
volt Egyházi és Világi Vendég Uraknak
egészségeért, a' mozsarak' egyre tartó dur-
rogtatása közt, több poharak ürtettek-ki.
17dikén pedig a' helybeli Professor Urak
voltak a' Secunditiának Úrnak vendégei,
és különös vígasság közt kinek kinek az
volt buzgó kívánsága, hogy a' kegyes jó
Isten a' Tisztó Secunditiánst a' harmadikra
is éltesse, ki most 82dik esztendejét elég
frissen éli, és a' Rajzoló Iskolát már 47
esztendők olta tanítja.

A' mult Aug. 11d. estve 7 óra után
az égen különös tűnemény látszott, melly
verhenyeges világosságával számtalan né-
zők figyelmét magáravonta. Ez Aradon
olly formán látszott mint a' fekvő S,
Szabadszálláson először mint egy kasza,
utóbb pedig elnyúlt, s mint valamely üs-

tökös-csillag eltávozott. Ugyan ezen tűne-
mény látszott Pesten is nagy világosság-
gal, olly formán mint a' holdnak feltári-
kaja ujságkor, de nagyobbak, és szinte
8 1/2 óra után elenyészett. Minthogy a'
formája különbfeleképen adatik-elő, kérdés
lehet, hogy a' helyeknek távolléte, vagy a'
nézőknek minéműsége okozza ezen változó
előadást. De az a' megegyező tudósítások-
ból bizonyos, hogy mindenütt kerekded
hajlású volt, és mivel egy időben látszott,
a' levegőben igen magasán kellett lennie.
Különb. Pesten igen tiszta estve volt;
Szabadszállásán ritka felhők látszottak, va-
lamint Aradon is.

Szarvas-marha eladás.

Herczeg Pálffy József Bátorkeszi
és Marczelházi egyesült Uradalmainak ré-
széről ezennel köz hírré tétetik, hogy f.
Sept. hónap 20d és 21d napjain a' Páthi
Pusztán Komárom Vármegyében, Komá-
romhoz egy órányira a' Duna mellett,
Izsán alól, a' szokott délelőtti és delutáni
órákon, alább megirt eredeti magyar fe-
leslegvaló Szarvas-marhák közönséges kö-
tyavetye' útján a' többetjégérlőknek kész pé-
zen eladatnak; u. m:

126	darab	fejős-tehén;
41	—	két esztendős tehén-borjú;
26	—	egy esztendős — —;
55	—	idei ökör-borjú;
4	—	5—5 eszt. bika;
8	—	két eszt. —;
8	—	egy eszt. —;
59	—	idei bika-borjú;
8	—	három eszt. tulok;
33	—	két eszt. —;
32	—	egy eszt. —.

A' venni akarók a' fentnevezett na-
pokra és helyre meghivattatnak.